

VÝFUK A OSUD

Hodně jsem stál o přednášku - nepřednášku, která byla v pátek večer ve vzdáleném městě. Navíc jsem slíbil, že tam svezu i Lenku a Markétu. Zejména Markéta o to dosti stála a jela tam poprvé.

Den před odjezdem jsem jel večer z práce domů, do Prahy. Na ulici byla malá nerovnost. Auto v ní poskočilo a ihned vyskočilo vysoko, naklonilo se, vzalo jiný směr a zastavilo se s rachotem u obrubníku. Není staré, nebývá to zvykem. Utrhl se výfuk a mohutným ocelovým válcem katalyzátoru se zasekl do silnice a auto přes něj vlastně přeletělo. Prohnul se spodek, rozlámal zadní nárazník. Být to o pár kilometrů dál na dálnici, byl by to katapult.

Na ulici tma, baterku jsem neměl a nakonec ani zkušenosti, co s tím. Nahlížel jsem pod auto a zahlédl nohy psa a zaslechl hlas jeho pána, že se na to podívá. A hned, zda mám nějakou baterku a tyč a že pro to dojde a za chvíli si již na to svítí a ocelovou tyčí cosi kutí a vyprošťuje válec a zohybaná železa a hovoří o štěstí a já to vím a já s ním souhlasím, ale vnímám to štěstí ještě šířeji. A za chvíli mohu provizorně odjet domů a dát auto k opravě.

Večer volám Markétě a ta nakonec jede druhý den svým autem. Osud nám nakonec dopřál se sejít a odjet včas. Na dálnici zjišťujeme, že není už mnoho benzín a tak raději sjíždíme k pumpě mimo dálnici, na okresní silnici na začátku malého města. A najednou auto cukne a začne rachotit. Utrhl se výfuk a zapíchl do silnice. Již stojíme.

Na začátku města je autobazar, Markéta tam jde vyzkoušet svůj šarm, zda se s někým domluví na pomoci - amatérsky to nejde, je to nepřístupné místo a navíc nemáme nic, leda tkaničky od bot. Ale je již pátek a pozdě, autobazar nefunguje. To je situace! Zastavuje za námi auto, aniž bychom stopovali. Vystupuje sympatický muž a za chvíli šikovným grifem protahuje drát motorem a váže výfuk drátem k motoru a následně provazem auto naše k auto jeho a vleče nás do servisu, kam mezi tím telefonem objednal mechanika. A to vše s úsměvy a se samozřejmostí v očích.

Je s tím hodně práce, musí se svařovat na mnoha místech, ale nakonec odjíždíme. Pozdě, ale ještě přijatelně přicházíme tam, kam nám osud tolik bránil přijet. Tolik náhod. Osud. Náhody? Osud?

Jsou náhody? Existuje osudovost?

Mnoho úvah na tato témata bylo napsáno, mnoho slov se zabývá ději náhodnými i osudem, osudy. Nerozmnožím úvahy o další (za léta jsem jich mlčky vyslovil již dosti) a připojím jen své poznání ve formě konstatování.

Náhody nejsou. Vše má svoji příčinu i následek. Událost nastane a je na nás, jak na ni budeme reagovat, co učiníme. Za některými událostmi stojí fyzikální zákony - zákony neovlivníme, pouze je můžeme poznat a respektovat. Za některými událostmi stojí duchovní zákony - to je prostor pro naše spolupůsobení.

Osudovost neexistuje. Jen se na ni vymlouváme. Vždyť máme od Boha dar nejcennější - svobodnou vůli. Vždyť o tom, do jakých podmínek v jakém prostředí jsme přišli, jsme sami rozhodli svým předchozím životem. A nyní rozhodujeme o příštím. "Osud" si řídíme sami. Pokud chceme, samozřejmě. Ale to je na nás.

Můžeme však odevzdat svoji svobodnou vůli do rukou někoho jiného. Ať již prostřednictvím konkrétní osoby, nějaké filosofie, náboženství či nauky nebo jinou formou z mnoha možných. Učiníme-li tak, můžeme nakonec hovořit o osudovosti, ale rozhodli jsme se tak sami. Naší svobodnou vůlí jsme se rozhodli, že svoji svobodnou vůli svěříme někomu jinému. Je to moudré? Není. Je to vzácné? Není.

Kolik z nás se nechá ovládat něčím, co bylo tajemně napsáno, dovedně vysloveno, účelově potvrzeno, strachem umocněno - ne zcela čistě nabídnuto a přijato bez náležitého svobodného prozkoumání...

A mnohdy to jsou i představy krásné, které nás naplňují radostí a dobrým pocitem, leč vzdalují nás od Pravdy, od Poznání, od naší svobodné Cesty a nakonec i od svobodného tvůrčího Života.

Náplň své Cesty si volí každý sám. Svobodná vůle ho vede a pokora koriguje. A jsou-li svobodná vůle a pokora vzájemně vyvážené, jak má být, jsou-li v jednotě, pak nás naše Cesta k Jednotě přibližuje...

PS: To že jsme všem patřičně děkovali a děkovali "i jen tak", nepíší. To bylo a je samozřejmost.

M. Zámečník
(únor, 2005)